Leer- en ontwikkelingslijnen jonge kind (ZONDER extra doelen) - versie aug 2018

Parnas Sys — Driestar onderwijsadvies — Driestar educatief

	Naam leerling																								
Rekenen																									
Tellen en getalbegrip																									
Tellen en getalbegrip - 0	**B**																								
Zegt de telrij op vanaf 1 als een opzegversje.	-19--19																								
Telt voorwerpen tot en met 5; asynchroon .	-19--19																								
Vergelijkt kleine en grote hoeveelheden door gebruik te maken van de begrippen meer, minder, veel, weinig.	-19--19																								
Tellen en getalbegrip - 1a	**B**																								
Zegt de telrij tot 10 op	-19--15																								
Telt voorwerpen tot en met 5; synchroon.	-19--15																								
Praat over getallen en hoeveelheden in betekenisvolle situaties	-19--15																								
Tellen en getalbegrip - 1b	**B**																								
Telt voorwerpen tot en met 10; synchroon en resultatief	-14--10																								
Vergelijkt en ordent hoeveelheden tot tenminste 5 door het leggen van 1-1 relatie op meer, minder, evenveel, meeste, minste	-14--10																								
Herkent kleine hoeveelheden tot tenminste 6, zonder tellen door gebruik te maken van structuren (bijv. dobbelstenen)	-14--10																								
Tellen en getalbegrip - 2a	**B**																								
Telt door vanaf verschillende getallen in de telrij tot en met 10. Telt terug vanaf getallen tot en met 10	-9--5																								
Kan de getalsymbolen 0 t/m 10 lezen en kent de volgorde van getalsymbolen	-9--5																								
Zegt de telrij tot 20 op	-9--5																								
Vergelijkt en ordent hoeveelheden tot tenminste 10 door het leggen van 1-1 relatie op meer, minder, evenveel, meeste, minst	-9--5																								
Kan hoeveelheden tot tenminste 12 schatten, tellen en neerleggen	-9--5																								
Hanteert rangtelwoorden als eerste, tweede, vierde, tiende	-9--5																								
Tellen en getalbegrip - 2b	**B**																								
Telt voorwerpen tot en met 20; synchroon en resultatief	-4-0																								
Kan vanuit elk getal tot 20 verder tellen	-4-0																								
Lost eenvoudige splitsproblemen (handelend) op tot ten minste 10 met behulp van concreet materiaal vanuit een context	-4-0																								
Hanteert rangtelwoorden als 1e, 2e, 3e, tot en met 10e	-4-0																								
Kan hoeveelheden tot tenminste 20 vergelijken door het leggen van 1-1 relaties en ordenen (meer, minder, evenveel, meeste, minste, veel, samen (bijv. staafdiagram))	-4-0																								
Kan getalsymbolen, telwoorden en hoeveelheden tot tenminste 10 koppelen aan elkaar	-4-0																								

Parnas Sys Driestar onderwijsadvies Driestar educatief

	Naam leerling																									
Kan verkort tellen van hoeveelheden tot tenminste 12 door gebruik te maken van patronen (structuren, dobbelstenen e.d.)	-4-0																									
Tellen en getalbegrip - 2c	**B**																									
Telt verkort door vanaf verschillende getallen in de telrij tot en met 20	1-5																									
Herkent en benoemt de volgorde van de getalsymbolen in de getallenrij tot en met tenminste 20	1-5																									
Schrijft de getallenrij tot en met 20	1-5																									
Kan kritisch denken en redeneren over de telrij, hoeveelheden en getallen t/m tenminste 10 in probleemsituaties	1-5																									
Kan eenvoudige optel- en aftrekproblemen in een context met hoeveelheden t/m tenminste 12 (handelend) oplossen	1-5																									
Kan eenvoudige verdeelsituaties in context met hoeveelheden tot tenminste 12 (handelend) oplossen	1-5																									
Meten																										
Meten - 0	**B**																									
Doet ervaring op met tegenstellingen met lengte (lang-kort, hoog-laag, dik-dun, groot- klein), omtrek ((er)omheen), oppervlakte (groot-klein) en herkent de begrippen	-19--19																									
Doet ervaring op met inhoud (vol-leeg, veel-weinig) en herkent de begrippen	-19--19																									
Doet ervaring op met gewicht (licht-zwaar) en herkent de begrippen	-19--19																									
Doet ervaringen op met tijd (gisteren, vandaag, morgen, nu) en herkent de begrippen	-19--19																									
Doet ervaringen op met geld (voorwerpen ruilen voor geld) en past dit principe actief toe	-19--19																									
Meten - 1a	**B**																									
Gebruikt actief de begrippen die horen bij lengte/oppervlakte (lang-kort, hoog-laag, dik-dun, groot- klein), omtrek ((er)omheen), oppervlakte (groot-klein)	-19--15																									
Gebruikt actief de begrippen die horen bij inhoud (vol-leeg, veel-weinig)	-19--15																									
Gebruikt actief de begrippen die horen bij gewicht (licht-zwaar)	-19--15																									
Gebruikt actief de begrippen die horen bij tijd (gisteren, vandaag, morgen, nu) en het dagritme (ochtend, middag, avond, nacht)	-19--15																									
Meten - 1b	**B**																									
Ordent voorwerpen van kort naar lang, laag naar hoog, dun naar dik, klein naar groot (oppervlakte) en gebruikt actief kort/korter/kortst, lang/ langer/langst (geldt ook bij de andere onderdelen van dit doel)	-14--10																									
Ordent inhoud van leeg naar vol en gebruikt actief de begrippen vol/voller/volst, leeg/leger/leegst	-14--10																									
Ordent gewicht van licht naar zwaar en gebruikt actief begrippen licht/lichter/lichtst, zwaar/zwaarder/zwaarst	-14--10																									
Gebruikt bij geld begrippen als duur/duurder/duurst, veel/weinig/minder/meer geld	-14--10																									

Parnas Sys

Driestar onderwijsadvies

Driestar educatief

	Naam leerling																								
Meten - 2a	**B**																								
Herkent tegenstelling bij lengte en omtrek zoals grootste/kleinste, langste/kortste, hoogste/laagste, dikste/dunste en gebruikt deze begrippen actief	-9--5																								
Herkent tegenstellingen bij inhoud als meeste/minste en gebruikt deze begrippen actief	-9--5																								
Herkent tegenstellingen bij gewicht als zwaarste/lichtste en gebruikt deze begrippen actief	-9--5																								
Herkent tegenstelling bij geld als duurste/goedkoopste en gebruikt deze begrippen actief	-9--5																								
Benoemt de namen van de week in de goede volgorde	-9--5																								
Weet welke dag het is	-9--5																								
Meten - 2b	**B**																								
Kan lengte vergelijken en ordenen op het oog en meten met een natuurlijke maat (bijv. hand, voet, meetlat)																									
Kan oppervlaktes van voorwerpen die veel van elkaar verschillen vergelijken en ordenen door naast of op elkaar te leggen of op het oog	-4-0																								
Kan inhouden, zowel in de betekenis van 'wat er in zit' als 'wat er in kan' op het oog vergelijken en ordenen	-4-0																								
Kan enkele voorwerpen die (aanzienlijk) in gewicht verschillen vergelijken en ordenen naar gewicht door te wegen (met handen, weegschaal, balans)	-4-0																								
Kan gepast betalen van voorwerpen onder 10 euro met munten van 1 euro en kan van een hoeveelheid van maximaal 10 munten van 1 euro, het totaal bepalen	-4-0																								
Kan gebeurtenissen in de goede volgorde beschrijven, ordenen en uitleggen	-4-0																								
Weet dat het jaar een terugkerend ritme heeft. Kent een paar namen van maanden en seizoenen	-4-0																								
Meten - 2c	**B**																								
Kan kritisch denken en redeneren over lengte in eenvoudige probleemsituaties	1-5																								
Kan redeneren over inhoud in eenvoudige probleemsituaties	1-5																								
Kan redeneren over gewicht in eenvoudige probleemsituaties	1-5																								
Kan kritisch denken en redeneren over tijd in eenvoudige probleemsituaties	1-5																								
Kan redeneren over 'geld en waarde' in eenvoudige probleemsituaties	1-5																								
Meetkunde																									
Meetkunde - 0	**B**																								
Hanteert ruimtelijke begrippen als voor, achter, naast, in, op, boven, onder, dichtbij, ver in relatie tot het eigen lichaam	-19--19																								
Geeft betekenis aan gemaakte bouwwerken (blokken stapelen is een huis of….)	-19--19																								
Herkent de basisvormen rondje en vierkant	-19--19																								
Herkent de basiskleurenkleuren rood, geel, groen, blauw	-19--19																								
Meetkunde - 1a	**B**																								
Herkent meetkundige begrippen als voor, achter, naast, in, op, boven, onder, dichtbij en ver in concrete situaties	-19--15																								

Parnas Sys

Driestar onderwijsadvies

Driestar educatief

	Naam leerling																									
Bouwt ruimtelijk en komt los van stapelen	-19--15																									
Kent de basiskleuren rood, blauw, groen, geel.	-19--15																									
Herkent basisvormen als driehoek, rondjes (cirkels) en vierkant	-19--15																									
Meetkunde - 1b	**B**																									
Gebruikt meetkundige begrippen als voor, achter, naast, in, op, boven, onder, dichtbij en ver in concrete situaties (bijv. spel)	-14--10																									
Kan een eenvoudige route volgen en een bekende route globaal beschrijven	-14--10																									
Kan eenvoudige constructies vanaf het platte vlak nabouwen in de ruimte	-14--10																									
Herkent een patroon van 2 voorwerpen en kan dit voortzetten door te rijgen, tekenen, kleuren, kralenplank, bouwen	-14--10																									
Kan voorwerpen sorteren op minimaal 1 kenmerk (bijv. met vormen, wereldspelmateriaal)	-14--10																									
Kent de vormen driehoek, cirkel, vierkant en rechthoek	-14--10																									
Meetkunde - 2a	**B**																									
Kan beschrijven waar voorwerpen in de ruimte staan door het gebruik van ruimtelijke begrippen	-9--5																									
Kan een eenvoudige plattegrond lezen	-9--5																									
Kan eenvoudige bouwwerken nabouwen vanaf het platte vlak	-9--5																									
Kent de kleuren rood, blauw, groen, geel, zwart, wit, oranje, paars, roze en grijs	-9--5																									
Meetkunde - 2b	**B**																									
Gebruikt meetkundige begrippen als links, rechts, tegenover en tussen vanuit het eigen lichaam	-4--0																									
Kan plattegronden lezen	-4-0																									
Kan vertellen wat wel en wat niet zichtbaar is vanaf een bepaald standpunt (vb. foto's maken op het plein, waar heeft de fotograaf gestaan?))	-4-0																									
Kan bouwwerken vanaf het platte vlak (ook blokken die niet zichtbaar zijn) bouwen in de ruimte	-4-0																									
Kan van een ruimtelijk bouwwerk een bouwtekening maken	-4-0																									
Kan voorwerpen sorteren op minimaal 2 kenmerken (bijv. met vormen, wereldspelmateriaal)	-4-0																									
Kent de vormen driehoek, vierkant, cirkel, rechthoek, bol en kubus en herkent deze in voorwerpen	-4-0																									
Kan de regelmaat in patronen herkennen (minimaal 3 verschillende vormen), deze uitleggen en voortzetten zoals tekenen, rijgen, kralenplank e.d.																										
Meetkunde -2c	**B**																									
Gebruikt meetkundige begrippen als links, rechts, tegenover en tussen in contexten	1-5																									
Kan plattegronden lezen, tekenen en interpreteren (wat is de langste weg? enz.)	1-5																									
Kan creatief bouwen (bijv. kasteel maken) en redeneren over meetkundige problemen	1-5																									
Kan bouwwerken vanaf een foto nabouwen	1-5																									
Kan van vormen ingewikkelde figuren maken en redeneren over meetkundige problemen	1-5																									